

29.1.2017

4. neděle po Zjevení Páně

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen. „Království nebeské je jako kvas, který žena vmísí do tří měřic mouky, až se všecko prokvasí.“ Mt 13,33

Píseň 214 *Z celého srdce svého*

Modlitba: Hospodine, v Kristu náš nebeský Otče, ty víš. Ty víš, co nás trápí a tíží, znáš naše přání a touhy, co všechno bychom chtěli, aby bylo jiné, ale nemáme na to. Co s tím uděláš? Pane, povzbuď nás a potěš! (Možná sem přicházíme právě kvůli tomu.) Ale neměli bychom se taky zeptat, co tebe tíží a co bys ty chtěl, aby bylo jiné? A jestli s tím něco máme dělat my? Možná máš i pro nás, vnitřně nejisté či dokonce opakovaným selháním opotřebované, nějaký úkol, poslání. (Možná i proto jsme tady.) Pane, jsme vděční za to, že od tebe dostáváme povzbuzení i tu důvěru, že s námi počítáš při svém díle. Amen.

Čtení: L 12,35-48

Píseň (Svítá) 179 *Málo mám*

Text: Sf 2,1-3 Kázání: *Vzchopte se, vzpamatujte se* – moc dobrá výzva. Mohl by v tom být smysl neděle. Dobrý důvod, proč chodit do kostela. Vzchopit se, zvednout hlavu. Vzpamatovat se, vzpomenout si, kdo jsme a proč tu jsme. Věci si srovnat, znovu se nadechnout. Takové upamatování ovšem nemusí být vždycky příjemné. Když jsme totiž v kostele, mluví nám do toho Hospodin Bůh. A zvláště ústy proroků někdy dost drsně.

Tuhle výzvu *vzchopte se, vzpamatujte se* překládají králičky *ohledejte sebe*. Nejspíš to vnímali trochu jinak, ale v dnešních souvislostech je ohledání buď zkoumáním v trestním řízení, nebo prohlídkou mrtvého. A tak mi *ohledejte sebe* evokuje představu,

že se tu (s námi) děje nějaká závažná nekalost anebo už dokonce nastala (duchovní) smrt.

Je tedy třeba jít při tom upamatování dostatečně hluboko a neodkladně. *Dříve než vstoupí v platnost výnos* – zdá se, že Hospodin Bůh řekl, projevil se, vydal svůj výnos, ale ještě dává čas, než jeho rozhodnutí nabude platnosti. Lhůta není přesně dána, ale jednou (nejednou) už by mohlo být pozdě. Nevím, jestli má prorok na mysli, že by mohl přijít nějaký zjevný a zevní zásah Boží do dějin, ale zdá se mi, že to mohu chápat taky jako upozornění, že můj (naš) čas je omezený. Čas daný k tomu, abychom se vzpamatovali a vzchopili. (Nepůjdeme-li tuto neděli dost hluboko, kdy to chceme udělat?)

Vzchop se, vzpamatuj, pronárode nestoudný, praví prorok. Jak už to bývá u proroků, stav společnosti se jim nelíbí a nehodlají k tomu mlčet. Na rozdíl od jen tak nějakého brblání však proroci odhalují nectnosti veřejně a hlasitě a přesně pojmenovávají, co špatného (viděno Božíma očima) se zrovna děje. Může nám připadat, že se ty věci často opakují (bezpráví, zneužívání moci, útlak slabšího), ale připadá mi, že skoro každý prorok zároveň přináší nějaký osobitý postřeh. Sofonjáš mluvívá o nestoudnosti, o nestydatosti. Nedostatek studu jako bída společnosti. Jak výstižné! Nemyslím přitom na nějaké odhalování intimních tělesných partií, to je spíš nevkus a ztráta soudnosti, ale na bezohledné, bezostyšné jednání, za které se nehodláme ani stydět. Dělat chyby je lidské, ale právě tak lidské je se za ně stydět. Že někdo pochybil, ba dokonce že měl špatný, zlý úmysl, není tak vážné, jako to, že se při odhalení za to vůbec nestydí. Stud je projevem vztahu ke druhým, možná značí, že přece něco ještě uznávám, že si hodlám něco připustit, že jsem příčetný, možná je stud prvním krůčkem k tomu, abych činil pokání, chtěl se vrátit do komunity sdílených hodnot a pravidel. Chybějící stud,

nestydatost je vzkazem pro ostatní: *je mi to jedno, jste mi úplně lhostejní*. A to je vážné.

Co s tím? *Hledejte Hospodina, hledejte spravedlnost, hledejte pokoru*, vyzývá prorok. Mně to připadá jako velmi dobrý recept. Tři základní, potřebné věci. Možná nepřekvapivé. Co mne však poněkud překvapuje, co mne skutečně zaskočilo, jsou adresáti téhle výzvy: *všichni pokorní země, kdo jednáte podle práva*. Rozumíte: v téhle společnosti, kde se mnozí za bezprávi a bezohlednost, které páchají, ani nestydí, v téhle společnosti jsou přece nějací pokorní, kteří v tom (zřejmě podle všeho) nejedou, ale zrovna oni jako by s tím neutěšeným stavem měli něco dělat! Prorok na ty pokorné ještě naloží úkol hledat Hospodina, spravedlnost a pokoru (více pokory?! (Mám já toho zapotřebí!? Je tohle fér?))

Trochu mi to připomíná, jako když v manželské krizi jeden z partnerů hledá odbornou pomoc, chce s tím něco dělat, ale ten druhý nechce. A ten nešťastník, který s tím není spokojen, jde za odborníkem a stěžuje si (hlavně na toho druhého), ale ten odborník mu řekne: jestli na tom chceš něco změnit, změň se ty, to ty hledej řešení, zkus rozbít ten bludný kruh, ve kterém se motáš. Není to sice fér, může to být dokonce hrozná nespravedlnost, nerovnováha, ale ty jsi tady a ten druhý tu není, co s tím naděláme?

A tak se usilovně modlíme, ať se proboha ti gauneři zastydí, ať je tenhle svět o chloupky lepší, a naše modlitby jsou v pořádku, jen Pánu Bohu vylijme své stesky, nářky a touhy, ale jestli se má něco změnit, je to taky na nás. Vy, kdo jednáte podle práva (je to dobře, jste dobří!), ještě dál hledejte, poslouchajte Hospodinův hlas, berte od něho povzbuzení a inspiraci a jděte dál, hledejte spravedlnost (ještě v tom máme rezervy!) – samozřejmě se mi vybavují Ježíšova slova z kázání na hoře o spravedlnosti, která

přesahuje spravedlnost zákoníků a farizeů. A taky se mi vybavuje podobenství o služebnících, čekajících na svého Pána. A vybavuje se mi Ježíšovo: *komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává*. Co komu bylo dáno? Můžeme tomu rozumět jako nadání, schopnostem anebo pozici, funkci, kompetenci. Očekáváme, že hudebně nadaný kamarád na večírku zahraje a zazpívá. Očekáváme, že člověk v čele, na vedoucí pozici, bude schopen činit rozhodnutí a nést odpovědnost. Co dostali služebníci v podobenství, které vypráví Ježíš? Dostali důvěru Pána. Svěřený úkol a důvěru, že jsou na správném místě. Dostali (my jsme dostali) úkol, *rozdělovat včas pokrm ostatním služebníkům*. Celé to podobenství stojí na důvěře, na víře. Na víře, že tento svět je Boží, na důvěře, že jeho slovo platí a že právě touhle důvěrou se lidská duše sytí. Milosti, důvěry, víry, že tenhle svět stojí na pevném Božím fundamentu, toho ještě nebylo dost. A je to na nás. Znovu ty základy ohledat, hledat, jak se opřít a jak obstát tam, kde se roztahuje nestoudná lež. Možná ani netušíme, ochromeni okázalou lhostejností, jakou sílu má tahle kristovská víra a co pro druhé a pro svět znamená, byť by byla jako zrnko hořčičné. Amen.

Píseň 426 *Tvá, Pane Kriste, věc to jest*

Ohlášky, Sbíрка

Píseň (Svítá) 379 *Vstaň a hledat pojd' tu zem*

Přímělná modlitba a Otče náš

Poslání: : „Bojím se o tvoje dílo, Hospodine, v tento čas je zachovej.“ Abk 3,2

Požehnání

Píseň 568 *Život nám ubíhá*